

Vrijheid en herdenken

Er zijn niet meer zoveel mensen die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt. Misschien ken je iemand in jouw omgeving die erover kan vertellen. Over een aantal jaar leven er geen mensen meer die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt. De oorlog is dan eigenlijk uit onze herinnering verdwenen. Door te herdenken blijven de verhalen van de oorlog bewaard.

Foto: Wikipedia Commons

Opdrachten

1 Sla dit PDF eerst op op je computer onder je eigen naam: **vrijheidsherdenken_JouwNaam.pdf**

2 Er zijn veel verschillende manieren om een gebeurtenis te herdenken. Rondom de Tweede Wereldoorlog doen we dat in Nederland bijvoorbeeld rond 4 en 5 mei. Sommige plaatsen in het zuiden van Nederland zijn eerder bevrijd, daar vieren ze de bevrijding vaak op dat moment.

a. Op welke manieren staan we tegenwoordig stil bij de Tweede Wereldoorlog? Bedenk vijf verschillende manieren.

b. Wat vind jij de mooiste manier?

c. Hoe draagt herdenken bij aan vrijheid?

d. Waarom is herdenken volgens jou wel/niet belangrijk?

Monumenten

Door heel Nederland zijn veel oorlogsmonumenten, gedenksteden en plaquettes te vinden (plaquettes zijn bijvoorbeeld stukken hout, steen of metaal waarin op mooie manier een tekst is gegraveerd). Dit zijn plaatsen van herinnering: ze zijn bedoeld om terug te denken aan de oorlog. Ook in jouw omgeving staan herdenkingsplekken. Op de monumentenzoeker van Nationaal Comité 4 en 5 mei zijn Nederlandse oorlogsmonumenten te vinden.

Monument in Putten: Vrouwtje van Putten.
Foto: Wikipedia Commons

Opdrachten

3

- a. Zoek op <https://www.4en5mei.nl/oorlogsmonumenten/zoeken> naar monumenten uit jouw woonplaats. Kies één monument uit. Lees de tekst op of over het monument goed door. Wie of wat wordt hiermee herdacht?

- b. Elk monument heeft een eigen vorm. Waarom zou dit monument deze vorm hebben?

- c. Vergelijk twee monumenten uit jouw buurt. Wat zijn verschillen? Welke onderdelen zijn hetzelfde?

Gedenksteden

Naast grote monumenten zijn er in de meeste plaatsen ook kleinere gedenksteden en plaquettes te vinden. Deze zijn soms lastiger te vinden.

Plaquette op station Ede-Wageningen (Wikipedia, CC2.5).

Opdrachten

4

a. Wat zouden logische plekken voor gedenksteden en plaquettes zijn bij jou in de gemeente?

b. Veel treinstations in onze provincie hebben een plaquette die herinnert aan de oorlog. Waarom zouden deze plaquettes juist op stations te vinden te zijn?

c. Open 'bonnebladen 1926-1949' op www.kaart.cc en zoek of jouw woonplaats in 1945 een station had. Plaats 'kaart' in kaart.cc ernaast. Bestaat dit station nog steeds?

d. Daarnaast hebben veel gebouwen met een joodse geschiedenis een plaquette die herinnert aan de oorlog of aan de mensen die er woonden. Wat zou daar de reden voor zijn?

e. Zoek op www.4en5mei.nl/oorlogsmonumenten/monumenten_zoeken een plaquette bij jou in je woonplaats op (bijvoorbeeld op een station of een gebouw met een joodse geschiedenis). Wie of wat wordt hier herdacht?

Ontwerp jouw monument

Monumenten zijn er om mensen te helpen stil te staan bij de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog.

Als een kunstenaar begint met het maken van een monument, maakt hij eerst een kleine versie. Dat heet een maquette. Als je de vragen hiernaast beantwoord hebt, kun je een maquette gaan schetsen en samenstellen.

Koning Willem-Alexander legt een krans bij de Nationale Dodenherdenking. Foto: Wikipedia Commons.

Opdrachten

5

Ontwerp zelf een nieuw monument. Denk eerst goed na over wat je wilt ontwerpen. De volgende vragen kunnen je daarbij helpen.

Waar komt het monument te staan?

Welke persoon, welke groep of welke gebeurtenis verdient volgens jou een monument in jouw buurt? Waarom?

Welke **gevoelens** moet het monument oproepen? Denk bijvoorbeeld aan verdriet, vreugde, angst, woede, pijn, of schaamte.

Wat voor **soort** monument wordt het? Denk bijvoorbeeld aan een metalen gedenkplaat, steen, gebouw, standbeeld, kunstwerk, brug, boom, bos..., of misschien iets wat nog niet bestaat.

Zou er een **tekst** op je monument moeten staan? Wat voor tekst dan? Schrijf hem alvast op.

Kijk of je een tekenprogramma op je computer hebt, bijvoorbeeld Paint of Paint 3D en probeer hierin je maquette te tekenen. Sla de maquette op als je klaar bent. **Succes** met het tekenen van de maquette!